

Podsumowanie sytuacji finansowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w trzech kwartałach 2022 r.

Warszawa 2022

ZUS

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

**Podsumowanie sytuacji finansowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
w trzech kwartałach 2022 r.**

Opracowanie tekstu: Wydział Planowania w Departamencie Finansów Funduszy

Opracowanie graficzne: Biuro Poligrafii ZUS

Wydawca

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

ul. Szamocka 3, 5

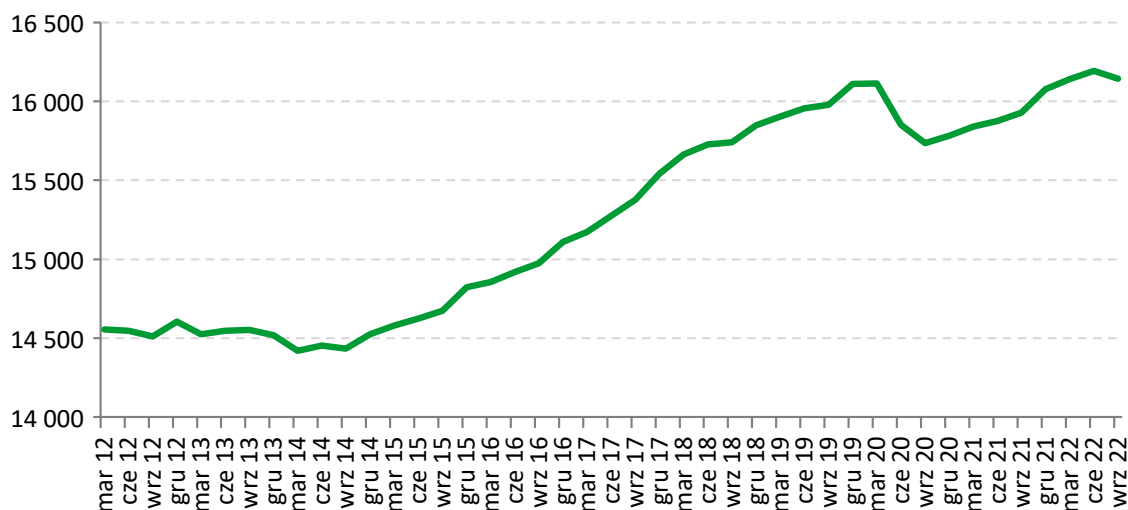
01-748 Warszawa

Podsumowanie sytuacji finansowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w trzech kwartałach 2022 r.

W trzecim kwartale br., według szybkiego szacunku GUS, PKB wzrósł realnie o 3,5% w stosunku do trzeciego kwartału 2021 r. W okresie styczeń–wrzesień br. fundusz wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw wzrósł o 16,1% w stosunku do analogicznego okresu 2021 r. Na osiągnięty wzrost miały wpływ dwa parametry – rosnące zatrudnienie oraz wynagrodzenia. Przeciętne zatrudnienie wzrosło o 2,5% r/r; stopa bezrobocia rejestrowanego we wrześniu br. ukształtowała się poniżej poziomu sprzed roku (o 1,0 p.p.) i wyniosła 5,1%. Przeciętne wynagrodzenie brutto w trzech kwartałach 2022 r. w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 13,3% r/r.

Liczba ubezpieczonych w ZUS na koniec trzeciego kwartału br. wyniosła 16 143 tys. osób¹. Na przestrzeni ostatnich lat liczba ta, za wyjątkiem okresu pandemii, systematycznie rośnie. Na koniec września 2022 r. zwiększyła się o 1,3% w stosunku do poprzedniego roku.

Wykres 1. Liczba ubezpieczonych w ZUS (w tys. osób)

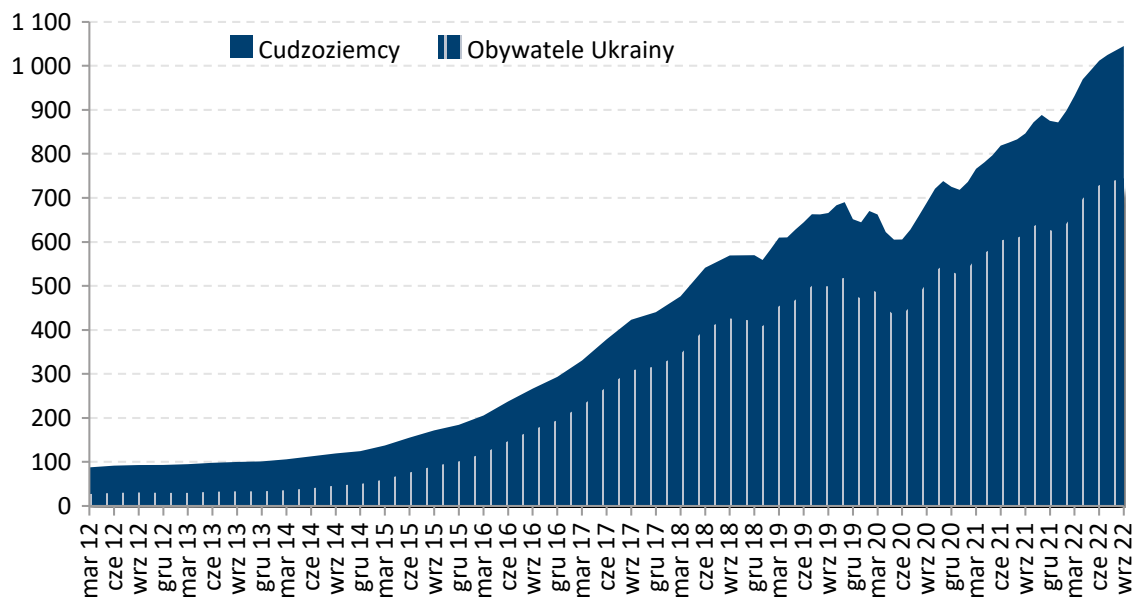
Warto zwrócić uwagę, że w Polsce pracuje coraz więcej cudzoziemców – stanowią oni 6,5% wszystkich ubezpieczonych. Na koniec września 2022 r. w ZUS było zarejestrowanych ponad 1 mln obcokrajowców², co oznacza wzrost o 23,5% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku oraz wzrost o 19,4% w stosunku do stanu na koniec 2021 r. W liczbie tej 59,0% osób było pracownikami, 2,5% prowadziło działalność gospodarczą, a pozostali byli objęci innymi formami zatrudnienia. Największą grupę ubezpieczonych cudzoziemców stanowili obywatele Ukrainy (71,2% ubezpieczonych

¹ Ubezpieczeni w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych.

² Liczba ubezpieczonych, którzy w zgłoszeniu do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych podali obywatelstwo inne niż polskie.

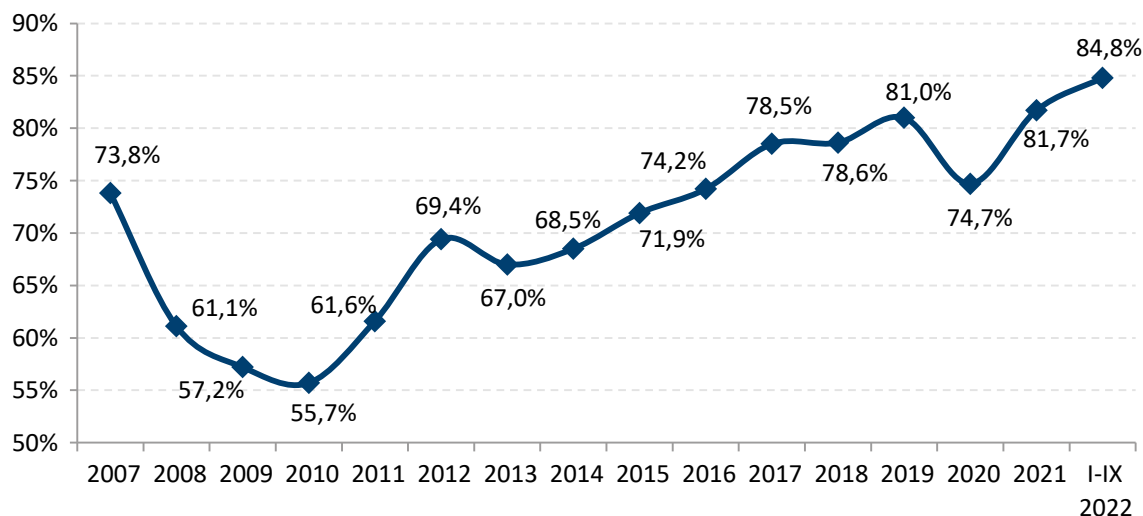
cudzoziemców oraz 4,6% wszystkich ubezpieczonych), których napływ na polski rynek pracy został dodatkowo zintensyfikowany działaniami wojennymi na terytorium tego kraju – na koniec trzeciego kwartału ich liczba wyniosła 744 388 osób, tj. o 20,7% więcej niż w analogicznym okresie 2021 r. oraz o 18,7% więcej niż w grudniu 2021 r.

Wykres 2. Liczba cudzoziemców zarejestrowanych w ZUS (w tys. osób)

Sytuacja na rynku pracy przełożyła się na dobrą kondycję finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o czym świadczy osiągnięty poziom wskaźnika pokrycia bieżących wydatków wpływami ze składek i ich pochodnych. Parametr ten pozwala na obiektywną ocenę utrzymania zdolności funduszu do wypłaty świadczeń. W trzech kwartałach 2022 r. jego wartość wyniosła 84,8%.

Wykres 3. Wskaźnik pokrycia wydatków FUS wpływami ze składek i ich pochodnych

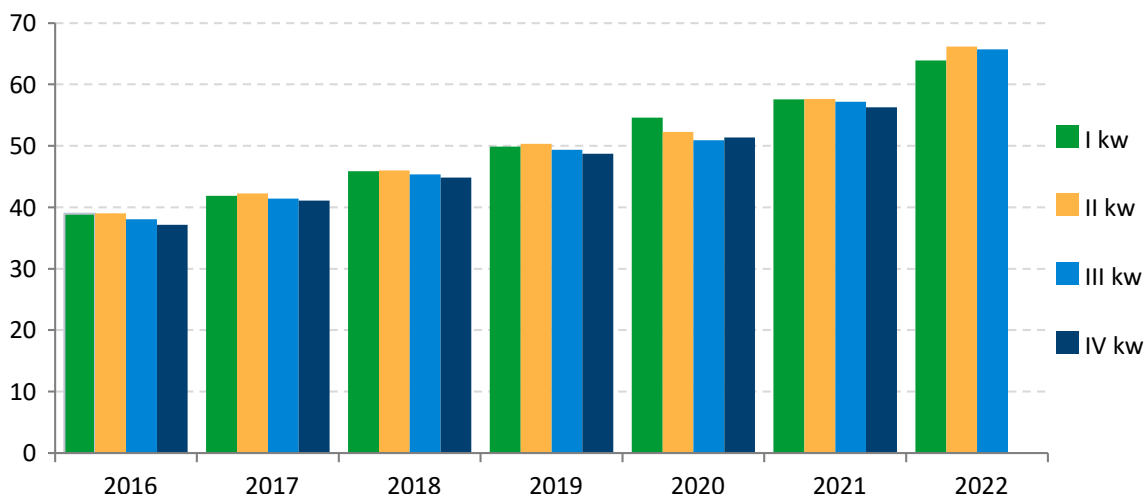

Zestawienie przychodów i kosztów FUS (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Styczeń-wrzesień 2021 r.	Styczeń-wrzesień 2022 r.	% r/r
Stan funduszu na początek okresu	17 726 714	7 308 902	41,2
Przychody (przypis)	200 478 601	230 220 861	114,8
Składki na ubezpieczenia społeczne	172 425 029	195 770 964	113,5
Dotacja z budżetu państwa	21 254 238	26 719 758	125,7
Pozostałe, w tym:	6 799 334	7 730 139	113,7
z tytułu reformy OFE	5 299 059	5 201 892	98,2
Koszty, w tym:	209 207 097	226 771 372	108,4
Emerytury i renty	183 017 051	200 183 008	109,4
Pozostałe świadczenia	23 107 295	22 694 430	98,2
Odpis na działalność ZUS	2 899 124	3 682 988	127,0
Prewencje rentowa i wypadkowa	121 950	165 799	136,0
Stan funduszu na koniec okresu	8 998 218	10 758 391	119,6

Największą pozycją przychodów FUS były składki na ubezpieczenia społeczne, których kwota według przypisu w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 195,8 mld zł i była o 13,5% wyższa od osiągniętej w analogicznym okresie 2021 r. Wpływy składek wyniosły 191,5 mld zł i były o 13,6% większe niż w trzech kwartałach 2021 r.

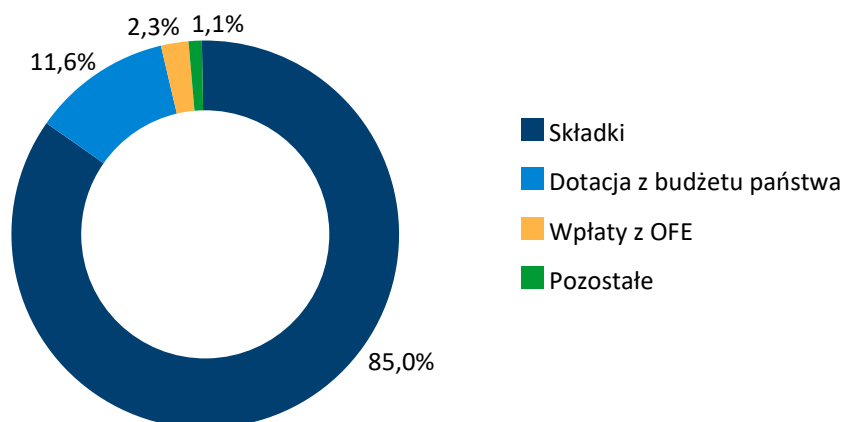
Wykres 4. Przypis składek na ubezpieczenia społeczne (w mld zł)

W okresie dziewięciu miesięcy tego roku fundusz otrzymał dotację z budżetu państwa w kwocie 26,7 mld zł, czyli o 5,5 mld zł większą niż w analogicznym okresie 2021 r. W ramach dotacji od 2019 r. wykazywane są również środki, które stanowią refundację składek przekazanych do OFE. W okresie styczeń–wrzesień 2022 r. kwota ta wyniosła 3,0 mld zł i wzrosła rok do roku o 8,1%.

Wpłaty z OFE, tj. środki przekazane do funduszu emerytalnego w związku z ukończeniem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, ukształtowały się na poziomie 5,2 mld zł i były niższe od przekazanych w analogicznym okresie 2021 r. o 1,8%.

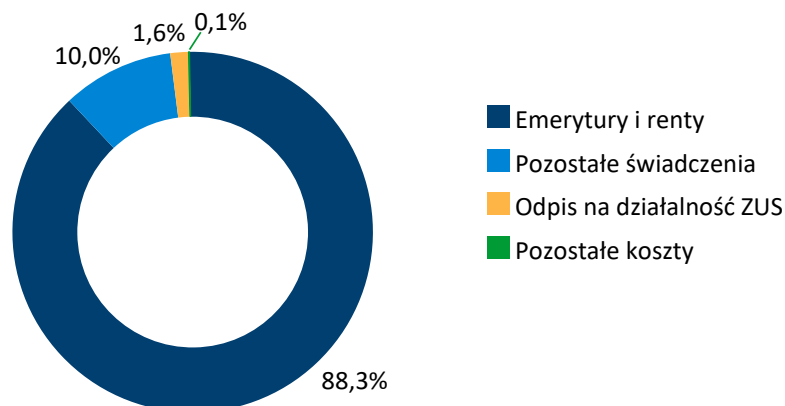
Wykres 5. Struktura przychodów FUS w trzech kwartałach 2022 r.

Koszty Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w trzech kwartałach 2022 r. wyniosły 226,8 mld zł i były o 17,6 mld zł większe niż w analogicznym okresie 2021 r.

Największą ich pozycją były transfery na rzecz ludności w kwocie 222,9 mld zł, obejmujące świadczenia emerytalno-rentowe oraz pozostałe świadczenia. W okresie styczeń–wrzesień wydatki na emerytury i renty finansowane z FUS wyniosły 200,2 mld zł, tj. o 9,4% więcej niż przed rokiem.

Wykres 6. Struktura kosztów FUS w trzech kwartałach 2022 r.

Przeciętna wypłata emerytury i renty w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 2 767,47 zł³ i była wyższa od wypłacanej w analogicznym okresie ubiegłego roku o 9,0%. Najważniejszym czynnikiem wpływającym na wysokość świadczeń była ich waloryzacja – w 2022 r. wskaźnik waloryzacji wyniósł 107,0%. Miesięczny skutek waloryzacji emerytur i rent wypłacanych z FUS wynosi 1 431,5 mln zł.

Informacja o przeciętnej wysokości świadczeń wypłacanych z FUS

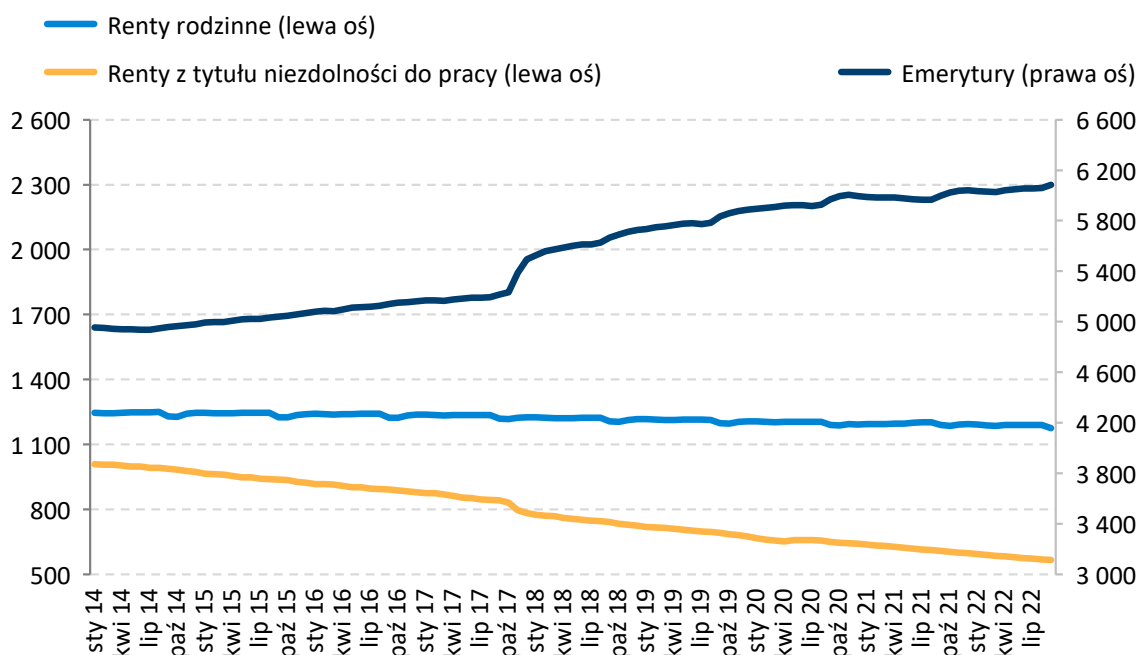
Wyszczególnienie	Styczeń–wrzesień 2021 r.	Styczeń–wrzesień 2022 r.	% r/r
Emerytury	2 632,27 zł	2 867,24 zł	108,9
Renty rodzinne	2 344,56 zł	2 535,44 zł	108,1
Renty z tytułu niezdolności do pracy	2 030,10 zł	2 201,32 zł	108,4

W trzech kwartałach 2022 r. wypłacono przeciętnie miesięcznie 7 815,4 tys. świadczeń emerytalno-rentowych, tj. o 17,2 tys. więcej niż w analogicznym okresie 2021 r.

Przeciętnie miesięcznie wypłacono:

- 6 048,5 tys. emerytur – o 68,9 tys. więcej niż w analogicznym okresie 2021 r.;
- 1 187,8 tys. rent rodzinnych, czyli o 8,6 tys. mniej niż w analogicznym okresie 2021 r.;
- 579,2 tys. rent z tytułu niezdolności do pracy, co oznacza spadek o 43,1 tys. w stosunku do trzech kwartałów 2021 r.

Wykres 7. Liczba świadczeń emerytalno-rentowych (w tys.)

³ Przeciętne liczby świadczeń oraz ich wysokości podajemy bez wypłat świadczeń realizowanych na mocy umów międzynarodowych, emerytur i rent osób posiadających także prawo do świadczenia rolniczego.

Informacja o emeryturach i rentach z FUS przyznanych w trzech kwartałach 2022 r.

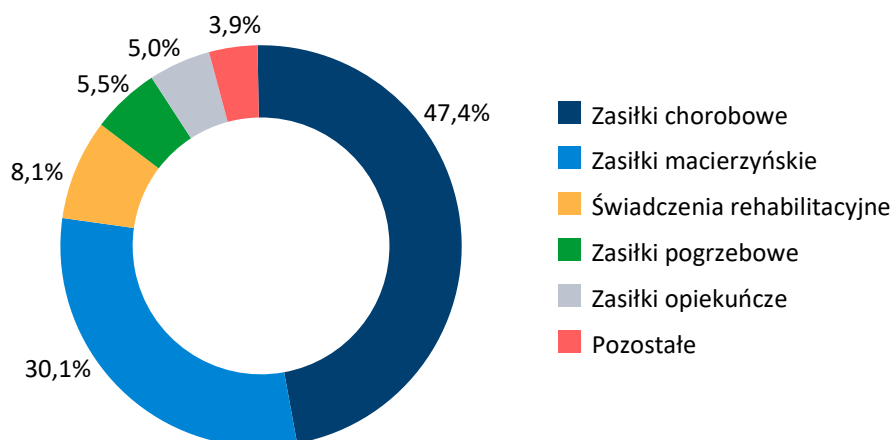
Wyszczególnienie	Liczba nowo przyznanych świadczeń*	Przeciętna wysokość nowo przyznanego świadczenia**
Emerytury	213,5 tys.	3 038,34 zł
Renty rodzinne	25,8 tys.	2 436,47 zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy	29,6 tys.	2 174,05 zł

* Dotyczy osób, którym przyznano świadczenie po raz pierwszy, i które podjęły jego wypłatę w stałym miesięcznym terminie płatności.

** Przeciętna wysokość świadczenia z momentu przyznania łącznie z kwotą dodatku pielęgnacyjnego, a w przypadku renty rodzinnej także dodatku dla sieroty zupełnej, bez wyrównań. W przypadku pobierania emerytury okresowej – łącznie z kwotą tej emerytury.

Pozostałe świadczenia wypłacane z FUS w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosły 22,7 mld zł i były niższe o 1,8% w porównaniu do analogicznego okresu 2021 r.

Wykres 8. Struktura wydatków na pozostałe świadczenia

Największy udział w wydatkach na pozostałe świadczenia miały wypłaty zasiłków chorobowych, których kwota w omawianym okresie wyniosła 10,8 mld zł i była niższa o 3,2% w stosunku do trzech kwartałów 2021 r. Przeciętna wysokość zasiłku wzrosła o 7,2% r/r, natomiast liczba dni zasiłkowych zmniejszyła się o 9,7% r/r.

Wydatki na zasiłki macierzyńskie w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosły 6,8 mld zł i wzrosły o 1,2% w stosunku do analogicznego okresu 2021 r. Przeciętna wysokość zasiłku macierzyńskiego wzrosła o 7,6% r/r, natomiast liczba dni, w których pobierano zasiłki macierzyńskie, była niższa o 5,9% r/r.

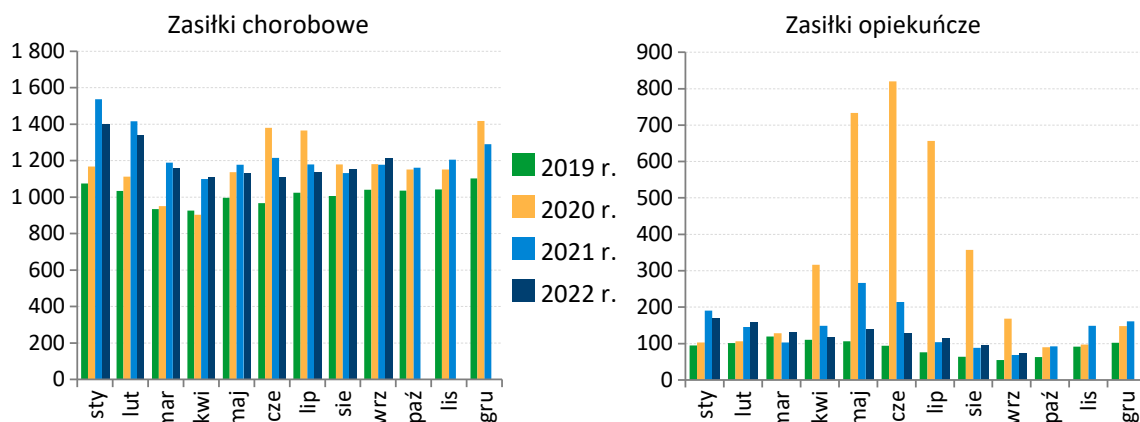
Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne wyniosły 1,8 mld zł i były wyższe od poniesionych w analogicznym okresie 2021 r. o 5,2%. Wzrost ten jest wypadkową wzrostu przeciętnej wysokości świadczenia o 6,6% r/r oraz spadku liczby świadczeń o 1,3% r/r.

Kwota wydatków na zasiłki pogrzebowe wyniosła 1,3 mld zł i spadła o 7,7% w stosunku do trzech kwartałów 2021 r. W omawianym okresie wypłacono 314,2 tys. zasiłków pogrzebowych, tj. o 26,2 tys. mniej niż w analogicznym okresie 2021 r.

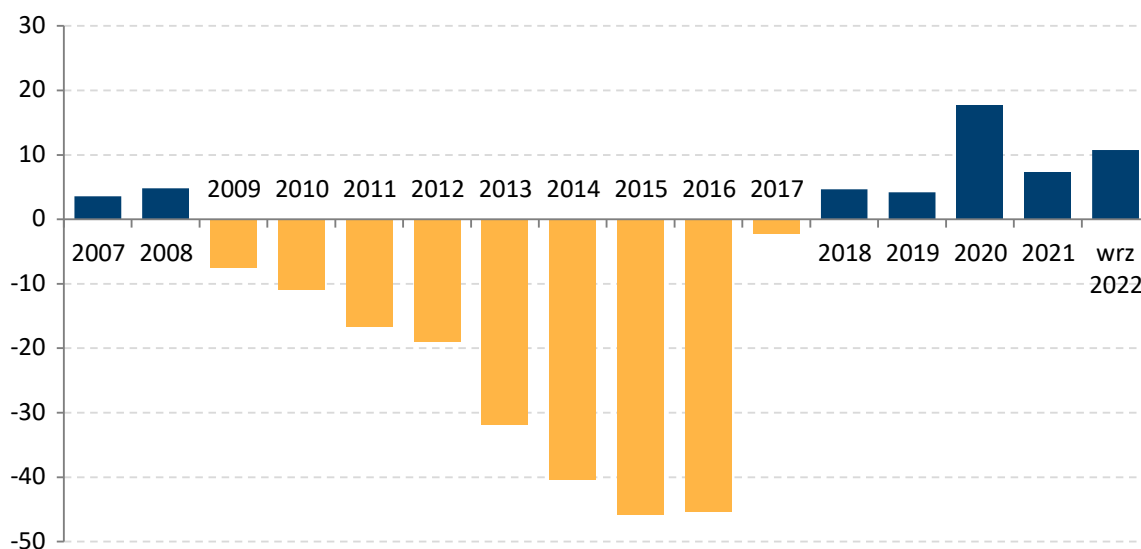
Wydatki na zasiłki opiekuńcze w trzech kwartałach br. wyniosły 1,1 mld zł i były niższe o 15,2% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku. Liczba dni zasiłkowych była niższa o 27,1% r/r, a przeciętna wysokość zasiłku wzrosła o 16,3% r/r.

Wykres 9. Wydatki na zasiłki chorobowe i zasiłki opiekuńcze w latach 2019–2022 (w mln zł)

Na koniec września br. stan funduszu wyniósł 10,8 mld zł, przy czym środki pieniężne to 3,1 mld zł. Należy podkreślić, że fundusz nie posiadał żadnych zobowiązań z tytułu pożyczek z budżetu państwa, jak również z tytułu kredytów.

Wykres 10. Stan FUS na koniec okresu (w mld zł)

www.zus.pl/e-wizyta

 @zus_pl

[linkedin.com/company/zus-pl](https://www.linkedin.com/company/zus-pl)

www.zus.pl

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH